

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA TANO

25 APRILI, 2016

MKUTANO WA TATU

YATOKANAYO NA KIKAO CHA TANO - TAREHE 25 APRILI, 2016

I. DUA

Saa 3.00 asubuhi Mhe. Dkt. Tulia Ackson (NAIBU SPIKA) alisoma Dua na kuliongoza Bunge

Makatibu Mezani

1. Ndg. Theonest Ruhilabake
2. Ndg. Neema Msangi
3. Ndg. Zainab Issa

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Naibu Waziri, Ofisi ya Rais (TAMISEMI) Mhe. Selemani Said Jafo aliwasilisha mezani Ripoti ya Mwaka ya Mdhiliti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kuhusu Taarifa za Fedha za Serikali za Mitaa kwa Mwaka wa Fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2015 na Taarifa ya Majibu ya Serikali na Mpango Kazi wa Utekelezaji wa Mapendekezo ya Mdhiliti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali kwa Hesabu za Mamlaka za Serikali za Mitaa kwa Mwaka wa fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2015.

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Mazingira na Muungano) Mhe. January Yussuf Makamba aliwasilisha mezani Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Usimamizi wa Mchakato wa Tathmini ya Athari ya Mazingira katika Miradi ya Maendeleo pamoja na Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Usimamizi wa Uzingatiaji na Utekelezaji wa Sera, Sheria na Kanuni za Mazingira katika shughuli za utafutaji wa Petrol Tanzania.

Naibu Waziri wa Fedha na Mipango Mhe. Ashatu Kijazi Kachwamba aliwasilisha mezani Ripoti ya Mwaka ya CAG kuhusu Taarifa za Fedha za Serikali Kuu kwa Mwaka wa Fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2015 na Ripoti ya jumla ya Ukaguzi wa Ufanisi na Ukaguzi Maalum kwa Kipindi kinachoishia tarehe 31 Machi, 2016.

Naibu Waziri wa Fedha na Mipango aliwasilisha Ripoti ya Mwaka ya CAG kuhusu Taarifa za Fedha za Miradi ya Maendeleo kwa Mwaka wa Fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2015, Ripoti ya CAG kuhusu Taarifa za Fedha za Mashirika ya Umma kwa Mwaka wa Fedha unaoishia tarehe 30 Juni, 2015, Ripoti ya Ufuatiliaji wa Utekelezaji wa Mapendekezo ya Ukaguzi katika Taarifa sita za Ukaguzi wa Ufanisi zilizotolewa na kusomwa Bungeni kuanzia Mwaka 2009 hadi 2012 na Taarifa ya Majibu ya Serikali na Mpango Kazi wa Utekelezaji wa Mapendekezo ya CAG kwa Wizara, Idara za Serikali na Sekretarieti za Mikoa kwa Mwaka wa Fedha 2014/2015 (Vol.I na II).

Naibu Waziri wa Nishati na Madini Mhe. Dkt. Merdad Kaleman aliwasilisha mezani Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Usimamizi wa mchakato wa utoaji wa Leseni na Mikataba ya Ufuatiliaji na Uendelezaji wa Shughuli za Mafuta na Gesi Asili. Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Menejimenti ya Taarifa za Kijiofizikia na Kijiolojia katika Sekta za Mafuta na Gesi Asilia nchini Tanzania.

Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Usimamizi na Uendelezaji wa Rasilimali watu katika Sekta ya Mafuta na Gesi Asilia Tanzania na Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Utekelezaji wa masharti ya Ushirikishwaji wa Watanzania na Uhakiki wa Urejeshwaji wa gharama za Uwekezaji kwenye mikataba ya mgawanyo wa mapato ya Uzalishaji.

Naibu Waziri wa Kilimo, Mifugo na Uvuvi Mhe. William Olenasha aliwasilisha mezani Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Udhhibiti wa Milipuko ya Magonjwa na Visumbufu vya mazao ya kilimo Tanzania na ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Udhhibiti wa Usafi katika mchakato wa uzalishaji nyama.

Naibu Waziri wa Maji na Umwagiliaji Mhe. Eng. Isack Kamwele aliwasilisha ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi katika Usimamizi wa Mikataba ya Ujenzi wa Miradi ya Maji Mijini katika Wizara ya Maji na Umwagiliaji.

Naibu Waziri wa Elimu, Sayansi, Teknolojia na Ufundi Mhe. Stella Manyanya aliwasilisha Mezani Ripoti ya Ukaguzi wa Ufanisi juu ya Mifumo ya Udhhibiti wa Ubora wa Elimu Nchini Tanzania.

III. MASWALI

Maswali yafuatayo yaliulizwa na kujibiwa:-

1. OFISI YA RAIS (TAMISEMI)

Swali Na. 41: Mhe. Emmanuel Papian John

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Emmanuel Papian John
(ii) Mhe. Rashid Omari Shangazi

Swali Na. 42: Mhe. Esther Lukago Midimu

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Esther Lukago Midimu
(ii) Mhe. Savelina Silvanus Mwijage
(iii) Mhe. Ritta Enepher Kabati

Swali Na. 43: Mhe. Maftaha Abdallah Nachuma

Swali la nyongeza: Mhe. Maftah Abdallah Nachuma

2. WIZARA YA MAJI NA UMWAGILIAJI

Swali Na. 44: Mhe. Peter Joseph Serukamba

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Peter Joseph Serukamba
(ii) Mhe. Kiteto Zawadi Koshuma
(iii) Mhe. Frank George Mwakajoka

3. WIZARA YA VIWANDA, BIASHARA NA UWEKEZAJI

Swali Na. 45: Mhe. Dkt. Mhe. Raphael Japhary Michael

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Raphael Japhary Michael
(ii) Mhe. Almas Athumani Maige
(iii) Mhe. Anthony Calist Komu
(iv) Mhe. Boniventury DesteryKiswaga

4. WIZARA YA FEDHA NA MIPANGO

Swali Na. 46: Mhe. Kasuku Samson Bilago

Swali la nyongeza: (i) Mhe. Kasuku Samson Bilago
(ii) Mhe. Sabreena Hamza Sungura

Swali Na. 47 Mhe. Jamal Kassim Ali

Swali la nyongeza: Mhe. Jamal Kassim Ali

5. WIZARA YA KILIMO, MIFUGO NA UVUVI

Swali Na. 48: Mhe. Abdallah Hamis Ulega

Swali la nyongeza: Abdallah Hamis Ulega

Swali Na. 49: Mhe. Dkt. Christine Gabriel Ishengoma

Swali la nyongeza: Mhe. Dkt. Christine Gabriel Ishengoma

6. WIZARA YA ULINZI NA JESHI LA KUJENGA TAIFA

Swali Na. 50: Mhe. Mwantakaje Haji Juma

Swali la nyongeza: Mhe. Mwantakaje Haji Juma

IV. KAULI ZA MAWAZIRI

Waziri wa Viwanda, Biashara na Uwekezaji aliwasilisha Kauli ya Serikali kuhusu Bei za Mazao ya Kilimo na Mifugo.

V. HOJA ZA SERIKALI

Majadiliano yaliendelea kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Waziri Mkuu kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017. Wabunge wafuatao waliendelea kuchangia hoja hii:-

23.	Mhe. Munde Abdallah Tambwe	-	CCM
24.	Mhe. Juma Hamidu Aweso	-	CCM
25.	Mhe. Sebastian Simon Kapufi	-	CCM
26.	Mhe. Zaynab Matitu Vullu	-	CCM
27.	Mhe. Alex Raphael Gashaza	-	CCM
28.	Mhe. Deo Kasenyenda Sanga	-	CCM
29.	Mhe. Zacharia Paulo Isaay	-	CCM
30.	Mhe. Ally Seif Ungando	-	CCM
31.	Mhe. Balози Adadi Rajab	-	CCM
32.	Mhe. Halima Abdallah Bulembo	-	CCM
33.	Mhe. Asha Abdallah Juma	-	CCM
34.	Mhe. Sikudhani Yassin Chikambo	-	CCM
35.	Mhe. Fatma Hassan Toufiq	-	CCM
36.	Mhe. Hawa Mchafu Chakoma	-	CCM
37.	Mhe. Dkt. Pudenciana Kikwembe	-	CCM

MWONGOZO:

Kanuni ya 68(7) Mhe. Abbas Ali Mwinyi aliomba mwongozo kwamba Kambi Rasmi ya Upinzani imeamua kutoshiriki mjadala lakini wanasaini na kupokea posho na mshahara je hii ni halali?

Naibu Spika alielekeza kuwa atatoa majibu ya mwongozo huo baadae.

VI. KUSITISHA BUNGE

Kikao cha Bunge kilisitishwa saa 7.00 Mchana hadi saa 10:00 jioni.

VII. BUNGE KUREJEA

Shughuli za Bunge zilirejea saa 10:00 jioni na Mwenyekiti wa Bunge Mhe. Najma Murtaza Giga aliongoza kikao.

VIII. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI

Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais (TAMISEMI, Utumishi na Utawala Bora) aliwasilisha mezani Randama za Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Ofisi ya Rais (TAMISEMI, Utumishi na Utawala Bora) kwa Mwaka wa Fedha 2016/2017.

IX. HOJA ZA SERIKALI

Majadiliano yaliendelea kuhusu Hoja ya Waziri Mkuu na Wabunge wafuatao waliendelea kuchangia:-

38.	Mhe. Emmanuel Papian John	-	CCM
39.	Mhe. Josephine Johnson Genzabuke	-	CCM

40.	Mhe. Mary Pius Chatanda	-	CCM
41.	Mhe. Hussein Nassoro Amar	-	CCM
42.	Mhe. Prof. Anna Kajumulo Tibaijuka	-	CCM
43.	Mhe. Rashid Mohamed Chuachua	-	CCM
44.	Mhe. Angelina Adam Malembeka	-	CCM
45.	Mhe. Allan Joseph Kiula	-	CCM
46.	Mhe. Zainab Athumani Katimba	-	CCM
47.	Mhe. Yahaya Omary Massare	-	CCM
48.	Mhe. Bonnah Moses Kaluwa	-	CCM
49.	Mhe. Edwin Mgante Sannda	-	CCM
50.	Mhe. Goodlucky Asaph Mlinga	-	CCM
51.	Mhe. Innocent Sebba Bilakwate	-	CCM
52.	Mhe. Livingstone Joseph Lusinde	-	CCM
53.	Mhe. Dkt. Philip Isdor Mpango (waziri wa Fedha na Mipango)		
54.	Mhe. Nape Moses Nnauye (Waziri wa Habari, Utamaduni, Wasanii na Michezo)		
55.	Mhe. George Mcheche Masaju, (Mwanasheria Mkuu wa Serikali)		
56.	Mhe. Dkt. Abdallah Possi – Naibu Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, Sera, Bunge, Kazi, Ajira na Walemavu		
57.	Mhe. Anthony Peter Mavunde – Naibu Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, Sera, Bunge, Kazi, Ajira na Walemavu.		

X. MWONGOZO WA SPIKA

- 1) Mhe. Dkt. Immaculate Sware Semesi aliomba mwongozo kupitia Kanuni ya 74(f) na (g) kuhusu Mhe. Dkt. Abdallah Posi kutumia maneno ya kuudhi wakati anahitimisha mchango wake hivyo alimtaka afute kauli yake.

Mwenyekiti alipokea Mwongozo huo na kuahidi kutoa uamuzi baadae.

XI. KUAHIRISHA SHUGHULI ZA BUNGE

Saa 1:35 jioni Mhe. Mwenyekiti aliliahirisha Bunge hadi siku ya Jumatano tarehe 27 Aprili, 2016 saa 3:00 Asubuhi.

DODOMA
25 APRILI, 2015

DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE